

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyilttér ára 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Városi párt.

Székelyudvarhely, jul. 15.

Ki vette komoly ember, valaha komolyan, a mikor a képviselőjelölt úr programbeszédében rátért „városunk égető bajaira” s levett kalappal, Isten szabad ege alatt szentül megfogadta, hogy így meg amugy el fogja mulasztani azokat az égető bajokat, „amelyek városunkat sújtják” s kijár a kormánytól minden kedvezést, a melyhez jussot formálunk. Ezek a szóvirágok a csalódásokban edzett vidéki polgárságnak fülén ki- és bemennek. A város országgyűlési képviselője csak egy esetben tudott eredményesen dolgozni városa érdekében, ha miniszter, államtitkár vagy legalább nevezetes politikus volt, a kitől a mindenkori kormány tarthatott. Megegett és megesik azonban sokszor, hogy az illető nagybefolyású politikus éppen megrendíthetetlen pozíciója tudatában még a fülét sem mozgatta városa érdekében. Minek is tenné, mikor a naiv kerületek versenyeznek érte?

A városok kongresszusain és a sajtóban gyakran merült fel a városok politikai organizációjának eszméje. Ez eszme szerint országos politikai párttá tömörülne a városi polgárság, politikai, városi és helyi érdekű programmal s csak azt választaná meg, *ki a programra felkészül.* Ez az eszme azonban abszurd, nem csoda, hogy már embrióban elpusztult. Nem lehet ilyesfajta politikai programot csinálni: követeljük az önálló bankot, az általános szavazati jogot, a magyar ezrednyelvet, vasutat és a város csatornázásához való állami hozzájárulást. Az ilyen programot valló többség akár egyebet se csináljon, csak a városok követeléseivel foglalkozzék az országházban, a mit semmi esetre sem tűrne a falu, mely elvégre a szavazatok tulnyomó többségével rendelkezik s ezenfelül száz és egy okból abszurd eredményekre jutunk, ha egy ilyen országgyűlési párt felett gondolkozunk. Az Országház az országháza, tehát a városoké is. Osztályparlament akárhány van a világon, de olyan parlament, a melynek pártjai a szerint tömörülnek, hogy ki a városi képviselő, ki a falusi, nincsen. Nem is lesz, nem is lehet.

A helyzet azonban az, hogy ezt a torz eszmét egy emberemlékezet óta sulyosan érzett hiány szülte. Hiánya az öntudatos, igazságos és bátor hangnak, a mely az országgyűlésen soha fel nem csendült a városok érdekében és védelmében. A mi honatyáinkat úgy dresszizotta a pártélet, a fegyelem, hogy komolyan csak a pártpolitikai vagy taktikai kérdéseket veszik s egyetlen olyan esetet sem tudunk, a mikor a képviselő városának mellőztetése okából le vonta volna a konzekvenziákat s kilépett volna a pártjából. Az ilyen mellőztetés olyan csekélység, a mely felett csak odahaza sopánkodott a fehér asztalnál a megnyúlt ábrázatu választók társaságában.

A kérdés tehát az, hogy ha már országgyűlési városi pártot csinálni nem lehet, nem

lenne-e megteremthető egy olyan organizáció, a mely a pártközileg elhelyezett városi képviselőket városi ügyekben egyöntetű cselekvésre és állásfoglalásra bírná, a mely morális nyomást gyakorolna rájuk egy bizonyos irányban, a városi érdekek irányában? Nézetem szerint egy ilyen organizáció igenis lehetséges. Példa, mint is van rá s még hozzá elsőrendű. Az Omge. Az Omge exponált tagjai, az agráriusok pártközileg vannak elhelyezve. Az önálló- vagy közösbank, az általános vagy plurális választási jog jelszavaival a meggyőződés kölcsönözte hévvel rontanak egymás ellen, de a mikor agrárius érdekről van szó, nyomban, bár ki nem mondottan, de annál hatásosabban alakul az agrárius blokk. Ugyanigy vannak a pártközileg elhelyezett klerikálisok is, a mikor felekezetet vagy egyházat illető érdekekről van szó. A szabadkőmives páholyok tagjaikat, a kik a néppárton kívül minden pártban el vannak szórva, úgy mozgatják mint a sakkfigurákat a táblán mihelyt valamely szőnyegen levő kérdés a páholyok köreit érinti.

A városok választó polgárainak egy ilyen fajta szervezetét igenis meg lehet teremteni. A mit az Omge, a Katholikus Népszövetség és a szabadkőmives páholyok tudnak, az okvetlenül kitelik egy olyan óriási intellektuális és materiális erőt képviselő táborból is, mint Magyarország városainak választó polgársága. Ezt a nagyszerű erőt egy városi pártban tömöríteni: grandiozus gondolat. Ez, csak ez biztosítana szebb jövőt Magyarországnak városainak.

Egy ilyen városi pártnak organizált alapja van már nem egy városban. Ezek a helyi városi pártok.

Sajnos kevés ilyen párt van, a hol van, ott is a városi politika helyett az országos politika dominál. Városi dolgokban az országos politika kárhuzatos irányító. Ez áldatlan állapotokat nyomban megszüntetné minden városban a városi párt. E pártból, mint helyi szervezetből kiküszöbölendő lenne minden országos politika, e párt tagjait ne kösse egymáshoz más, csak a lokalpatriotizmus. E párt célja ne legyen más, mint a város érdekeinek szolgáltatása.

Ebből a szempontból alakuljon ki egyes kérdéseknél az ellenzék és a városházi párt. Ebből a szempontból mérközzenek meg a közgyűlésen. A ki ma meggyőződését követve, az ellenzékkel szavazott, az szavazzon egy másik ügyben a városházával, ha ezt sugallja meggyőződése. A városi pártban mindig csak pillanatnyi többség legyen, a szerint, a mint egyik vagy másik aktuális közügy a véleményeket egymással szembe állítja és az embereket egymás mellé sorakoztatja.

Ezek a városi pártok teremtsenek aztán az összes városi pártokból egy országos központi organizációt. Olyanfélét, mint az Omge tanácsa. Ennek a központi organumnak aztán legyen meg a maga országra szóló városi programja. Ezt a programot legyenek kötelesek szolgálni az országgyűlésen a városi mandátumok tulajdonosai. Ilyen körülmények között a magyar városok országos programja birna azzal a suggestiv

energiával, azzal a morális erővel, hogy az országgyűlésen több mint 150 képviselő a városok képviselői, a városokat vagy az egyes városok érdeklő ügyekben egyöntetűen járjanak el. Akármilyen kormány jöjjön is, százötven képviselővel be fogjuk tudni vinni a kormány programjába a városok fejlesztését s ezt meg is tudjuk valósitani.

BELFÖLD.

Miniszterek fogadó napja. A főispáni hivatal a nagyközönség tájékoztatása végett közli, hogy a magyar királyi kormány tagjai magánfeleket fogadják a hét következő napjaiban: 1. A *miniszterelnök* és *belügyminiszter* minden csütörtökön délután 5 órakor a belügyminiszteriumban ad általános kihallgatást. 2. A *pénzügyminiszter* fogad minden szerdán délután 1/2 órakor előzetes bejelentés mellett. 3. A *földművelésügyi miniszter* fogad minden pénteken délután 1/2 órakor; (akadályoztatása esetén ez kellő időben a napi sajtó útján közzététetik). 4. A *kereskedelmi miniszter* fogad minden hétköznap délután 1 és 1/2 óra között fogad. 5. A *vallás- és közoktatásügyi miniszter* fogad minden pénteken délután 4 órakor. 6. A *igazságügyminiszter* fogad minden csütörtökön déli 12 órakor (előjegyzéseket ugyanez nap 11 óráig a titkári hivatal fogad el). 7. A *honvédelmi miniszter* fogad minden csütörtökön délelőtt 10 és 12 óra között (a vidékieket a rendszer hivatalos órák alatt, minden más hétköznapon is). A m. kir. kormány tagjaihoz az egyes ügyekben felmenni szándékozó küldöttek sziveskedjenek felmenetelük előtt a m. kir. miniszterelnök 2446/910. számú rendelete értelmében a főispáni hivatalnál a felmenetelre vonatkozólag tájékoztatást szerezni.

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, június 16.

A jövő útja.

A felirati vita érdekes jelenségeit nyújtja a pártok kereteit túlhaladó s bizonyos magasabb egyezésre törekvő megnyilatkozásoknak. Láthatni, hogy ugy az ellenzéknek, mint a kormánypárton szociális átalakulások útjait sejtik, s ez utak megjárására bontogatnak ki irányelveket. A 67-es és 48-as megkülönböztetés kezd avult izü versengésnek mutatkozni, s az ellenzékéről elhangzó beszédek is például a negyvennyolczasságot a gazdasági önállóság és szélesebb néprétegek jóléte eszközéül igyekeznek feltüntetni. Ez a fejlődés igen örvendetes dolog s kellő kialakulása esetén megérthetjük azt az állapotot, hogy nem negyvennyolczasság és hatvanhetesség fognak szemben állani egymással, hanem a nemzeti és történelmi alapokhoz simuló szocializmus és a világpolgáris radikálizmus gondolata.

A fejlődésnek ehhez az irányához képest persze régies kongásúnak tetszenek a Tisza István, vagy Issekutz Győző beszédei. Mindkettőből a nemzeti élettől elvont jellegük hangzanak ki. Tisza hatalmi sulyal és a kormányzó pártnak uralmával akarja megoldani a nemzetiségi kérdést. Issekutz pedig a 67-es alap közjogi változhatlansága iránti bálványimádással akarja megállítani a nemzet életét. Mindkettő mellőzi így a gazdasági feszítő erők meglátását, mely a nemzetiségi kérdésnek is, meg a nemzeti életnek is lényeges tartalmát teszi. E lényeges tartalomból pedig következik, hogy a 67-es alapot is a nemzet gazdasági önállósága felé kell fejleszt-

teui, s a nemzetiségek elégedettségét is az önálló gazdasági egyéniségében megerősödött nemzet benső hatalmával és *assimiláló* hatásával kell elosztani.

Az ellenzéki beszédek hol éles, hol halvány vonásokkal feltűntetik ezt a fejlődési irányt. A kormány pártokról pedig Váradi Zsigmond báróhoz rászavazott is a végén a kormány párti feliratra, közben mégis rámutatott a gazdasági fejlődés szükségére, az eddigi hatalomkérdés demokratizálására, a párturalmi tendenciák félretételére. És ezzel a rámutatással az ellenzékéről elhangzó szociális és gazdasági követelményekkel kapcsolódott össze a kormány párt egy részének a felfogása.

Ha így érik a dolog, vége lesz a volt szabadelvű párti uralom feltámadásának. Szétesnek a munkapártnak hatalomra berendezett keretei, s gazdasági és társadalmi alapokon új pártalakulások lesznek. Bánffy Dezső felirati beszéde és javaslata leghatározottabb kifejezésedése ennek a jövő iránynak. Látszólag egyedül áll ez az állampárt a parlamentben, de az általa hirdett program a képviselőház minden oldalán a legnépszerűbb, mert a legvilágosabb és legtermészetesebb. A meglévő történeti alapok együttes fejlesztését hirdeti; a 48 ban és 67-ben nem ellentétet, hanem egymásra utaltságot mutat ki és ez együttes alapon a nemzet gazdasági és társadalmi fejlődésének önállóságát, szabadságát kívánja. Ez az önállóság és szabadság teszi képessé a nemzetet, hogy csupán magáért dolgozzék, s dolgának eredményeit közösködéssel meg ne kevesbitse, hanem magának gyűjtsse. Ezért a kilátásért pedig mozgásba kell hozni a nemzet egész tömegét, a választójog radikális megvalósításával meg kell előzni a jogból kizártak olégyületlenségét, s megelőzéssel kell mindenkit szervezni Magyarországra újjalakítására.

Világos, logikus program ez; bizonyára leghatározottabb meglátása a jövő utjának.

Városrendezés.

II.

Székelyudvarhely, jul. 15.

Lásuk, valljon a multkorai közlemény 1—19. pontjaiban foglaltak tekintetében minő intézkedések

Székely nyelvészet.

(Folytatás.)

Az *ekszpót* (expositio) vagy mint a nép mondta *espót* — ezt a sajátosság és olcsó diákkezelési rendszert — úgy tudom, *baczkamadarasi Kis Gergely* teremtette meg.

Ugyanis a kollégium egyes szobáiban („Páris“, „London“, „Csür“ stb. elnevezésűekben) körülbelül tíz tanuló volt beosztva. Ezek közül rendszeren 7 ifju fizetett, naponként felváltva, délre husos ételt, estőre pedig fuszujkát (innen a „fuszujkás“ elnevezés), leucset, kását stb. A társaság mellett még az a 2—3 szegény tanuló is ehetett, ki sorszerint az ebédet — a városban fogadott gazdasszonytól — beszállította s aztán a lakosztályban is bizonyos szolgálatokat teljesített. Az ekzpót az emlékezés szempontjából is megérdemelné, hogy bővebben foglalkozzék vele az, aki valamikor ebben a rendszerben élt.

Eredeti és Udvarhelyen kívül sehohsem észlelt szokás, hogy a négyfelé vágott bárány egyes részeit „*bárány csimer*“-nek nevezik. Ahol a bárányt tömegesen ölik, ott „*ribizli*“ -t készítenek. A bárányribizli nem egyéb, mint egyes apró részeknek (egy kis darab gége, in, kétféle máj, here stb.) összegyűjtése. A keményebb részeket félig megfőzik s a lágyabbakkal együtt szép tisztán megmosva forró zsirban megsütik és borossal fűszerezve, tálalják fel. — A „*bárány gyönyös*“ is udvarhelyi specialitás. Aprófodros hájsernyeg, melyen a máj csüng. Ezt is a fennebbi módon, vagy pedig nyáron sütik meg. A mostani nemzedék aligha ismeri. Egyszer megkérdeztem egy fiatal embert (20—25 éves, hiv. szolga):

— Hová való?

— Udvarhelyi.

— Udvarhelyi? Kinek a fia?

— Kovács Lajos apámé.

— Hát aztán, mikor evett gyönyösöt?

— Nem ettem. Nem is tudom, mi az, istálló.

Udvarhelyen készítik: a haricskapuliszkát, berbecatokányt, flekkent, martilapi káposztát vagy az ugynevezett sóskáposztát, melybe orjast, gömböcöt, hájserlest raknak. A füstölt oldalos káposztaczikával jár. Itt-ott most is csökökkel sütik a kenyeret, hasonlóan a kolozsvári híros komlósczipókhoz. A „*Miskaczipó*“ is sütik, melyet Ferenczy Mihály egykori ref. harangozóról neveztek el a diákok, kik hozzá jártak „*csigabélesre*“... Főzik továbbá a tárkony-, turbulya-, zubbantó- és damikás levest. Ez utóbbi árva: se apja, se anyja...

Hajdanában volt még egy árva leves. Ugy hívták „*Kiszi*“. Csak a legszegényebb emberek ették. A zablisztet nem is *gyakorsztával*, hanem csak úgy tessék-lássák, *gyérsztával* megsztálták, aztán meg-

történtek a város részéről s ezek közül némelyek jelenleg minő stadiumban vannak? Továbbá az utóbbi időben minő haladás történt a város fejlődésében, különös tekintettel annak külső formájára, csinijára és az építkezések s más különféle műszaki dolgok tekintetében.

1. A város utcáinak *felmérése és lejtőmérésére* a kezdeményezés megtörtént a legutóbbi képviselőtestületi közgyűlésen a város tanácsának javaslatára s ezzel kapcsolatban az *utczaszabályozási* vonalak megállapítására nézve is, mely pályázat útján fog végrehajthatni, mire legkevesebb 2 év szükséges és bele fog kerülni a városnak 15—20,000 koronájába.

Ennek alapján oldható a kis *vízvezeték és csatornázás* ügye, melyre nézve a kísérletezések már megkezdődtek még a mult évben, amennyiben a szombatfalvi réten a Küküllő mindkét oldalán mintegy 12 próbafúrás ejtetett, de sajnos semmi pozitív eredményre nem vezetett, mivel az alig 5. m. mélységben talált palárteleg, mely bár egy próba furásnál 50. m. mélységig bjtattott, sem kellő mennyiségű, sem élvezhető jó vizet nem adott s az e célra szánt 6000 koronából az idénre eső 1500 korona erejéig a kutatások nemsokára megindulnak, de hogy a siker milyen lesz, azt nem lehet tudni, — s azt sem, hogy hol és mily arányban fog történni a további felderítés?

Véleményem szerint egészséges jó vizet csak is a Csere-alatti két patak közében a Csillag József és Dr. Vass Lajos tagjában vélem faltalálni, hol delta alakban 3 próba furással eredményesen lehetne kutatni s az esetben, ha ott kellő mennyiségű és jó ivóvízre lehetne akadni, — akkor az egész várost minden vízmű nélkül csupán csövezetékek által el lehetne látni kellő mennyiségű jó ivó vízzel. — Ezen próba megejtését ajánlom első sorban, míg az e célra szánt pénzben tart. Ezzel kapcsolatban könnyen megoldható lenne a város általános csatornázása is.

A vízvezeték és csatornázás a városnak bele kerülné: vízvezeték circa 200000 koronába, csatornázás circa 400000 koronába, összesen tehát = 600,000 koronába, melyet amugy is a fogyasztó község fizetne meg 50 éves amortizáció mellett s a város községét nem terbelné pótdadóval, mert öbön

főzték. Még akkor nem gondoltak arra, hogy egykor a zabból és árpából vagy a buzaliszt korpájából süttött kenyerek mekkora jelentőségre emelkednek...

Remek és népszerű eledel volt régente a *Kászturó* is, melyet Kisbaczoni Beukó K. „*Csik, Gyergyó és Kászon Leírások*“ című művének 88. lapján így ír le: „... Nagy hasznat bjtatanának a bányák mivelése, ha azoknak ereit szakértők utasításai után indítanak meg; a moldovai áruk, a Kászturók mindenfélé hordása is, melyeket igen jókat készítenek ezen modorra! Meghantják a közepes fenyő fiatal csap nélküli fának oldalát, abból kerekcsigra nézve 3, hosszára 10 vagy 12 hüvelyk kupa forma, csak is fenyő hajjal borított és feneklett uyers kásztut készítenek, a juhok tejéből készült sajtot kiszárasztva összegyurják, kőmenny manggal vegyítve beléltölik, hives helyt tartják és így megáll 8 vagy 9 holaapokig is, azután a haja mellett ürege marad, össze szárad s megpenészedik.“

Egyszer egy tanult székely atyámfia gunyos célzással szolt hozzám:

— Fel nem foghatom, mi van azokban a székelyföldi ételekben, hogy annyit emlegeti?

— Tudja mi van? Holtig kísérod emlék, mert nekünk olyanok főztek, akik tisztaság és izesség dolgában mesterei lehettek volna az udvari szakácsoknak is. Sajnálom, hogy önnék nem jutott ki ebből a szerencséből...

Mikor a „*Székelyföld*“-et megirtam, azt hirdetem, hogy lelke, szelleme, utolsó betűje is „*Székely*“ lesz. (Közbevetőleg legyen mondva, bárcsak a „*székely nyomdájá*“ marad vala el) Igen természetes, hogy a székely ételek népies megverselése is szerepel benne és pedig következőleg:

Ugy strögtök, ugy katyfoltok,
Hogy még egy kukkot se szoltok.
— Mi lesz? Mondjátok izibe,
Eszti, Judit és Lidike!
— Jaj, hagyjon most nekünk!

Sohase érjük a végét,
Ha mindgyere diskurálunk,
Hiszen ebédet csinálunk:
Lesz turbulyás, laskaleves,
Szabógallér is kellemes.
Aztán bárany tárkonylével
Főtt káposzta töltelékkel
S ha egy kicsit sovány lenne,
Gömböcöt is főzünk benne.
Szolgálhatunk még egy mással:
Fájni lucokas káposztával.
Káposztának — mindegy nekünk —
Martilapit is főzhetünk.
Lesz puliszka — itt a Kászton —
Rakottas vagy sámfahátu
Füstöloldal jó czikával,
Bundáskenyer fuszujkával.

Berbécshussal köleskása,
Tömölötüró damikásba.
Disznóköltésg megymással,
Tokány hagyma- a pityókával.
Miskaczipó kofasztlletl
Bárany-gyönyös, nyárasra tüzd
[fel]
Disznóorjas főtt boróval,
Caiger, méhsör két korsóval.
Borvizez bort még jobb inni
El lehet azt könnyen inni.
Aztán jön a flekkent, zaftos,
Palacsinta ordás-kapros.
Kürtöskálács, caigabéles,
Turólepény, pánkó, rétes...

Egyéb jó falat is lesz még,
Édes mamánk lesz a vendég.
Sokszor főzött ó már nekünk
Most magunkért hát kiteszünk.
A pütpök is megeheti...
Ugy-e mama, meg nem veti?!

(Folyt. köv.)

magát fizetné ki, a kényszer fogyasztás behozatala esetén s egyuttal a mostani közutak lezáratának s csakis tűz esetén tűzoltói czélokra nyitnatának meg időnként.

Tekintve azt, hogy a most használatban levő „*Szejke*“ és „*Homoródi*“ savanyúvíz családonként átlag 20—20 koronába kerül évenként, a vízvezeték-ből nyert vizért sem kellene többet fizetni, sőt 15—20 korona áron nem csak ivásra, hanem főzésre, mosásra, itatásra való vizet is nyerne a fogyasztó község. Vízvezeteki közútak felállítását mellett azonban még kevesebbe kerülne évenként.

2. Az *új városháza* építési ügye ugyan elposványosodott — amennyiben az e célra kisajátított Barátok temploma előtti tér oly monumentális épületnek elhelyezésére kevésnek bizonyult, különösen a mellette tervbe vett új út, — a Rákóczi Ferencz utca — leendő megnyitása miatt; azonban erre is lehet találni egészen jó megoldást, ha a Kossuth-u. Dragomán-féle üzlet sarkán levő város tulajdonát képező épület helyére — mellé megvásárolva a Kossuth-utczában le a Solymossy gyógyszerárúg és a piac téren le a Szabó Ferencz-féle házilag terjedő épület tömböt. Ennek helyére lenne felépítve az új városháza, mely a város közepében és ennek legforgalmasabb pontján foglalna helyet.

Egy impozáns épület részére alkalmasabb hely el sem képzelhető. E helyen az épület — a kisajátítással együtt nem kerülne többé a városnak 350—400000 koronánál. Ezt is 50 évi amortizációs kölcsönből meg lehet építeni, s az alatta elhelyezendő üzlethelyiségek jövedelméből s a város által évenként lakbér címén fizetett összegből könnyen le lehet törleszteni.

3. Míg az *elemi iskola és polgári leányiskola*, valamint a *törvényszéki palotának* a sétatéren kijelölt helyen való, — felépítése esetén a sétatér felparcellálásából (53 parcella) a város 124000 koronát vételezne be, melyből a tervbe vett új út (Rákóczi Ferencz-út) és Küküllő-híd költsége teljes fedezetet nyerne s azáltal a város legegészségesebb helyén egy új, moderu városrész keletkezne s a város terjeszkedése egészséges irányba terelődne.

4. A 3. pontban említett *új út megnyitása* maga után vonná, — a vasutótt — Szöllösi Samu kertjét átmetsző törvényhatósági út áthelyezését is, aminek kiépítése az állam részéről, csak idő kérdése és amire nézve a tárgyalások már folyamatba is vannak tve. — Az új út és híd belekerül körülbelül 120,000 koronába.

5—7. A *király-utca, Kornis-utca és Pálos-utca* kinyitásával egyrészt a közforgalom lebonyolítása nagyban megkönnyíttetné, másrészt ezen utcákban a telkek értéke óriási módon emelkedne és a város vagyonosodását mozdítaná elő. Különösen a Pálos-utczában a város tulajdonát képező, s most alig jövedelmező gyümölcsös kertek lehetne négyfelé parcellázni és értékesíteni, miből a városnak lenne közel 4000 korona bevétele, melyet városrendezésre, vagy más hasznos célra lehetne fordítani.

8. A *város összes utcáinál* eddigi módszer szerinti *köburkolata*, mint a tapasztalat bizonyítja sem nem jó, sem nem czélszerű, s a folytonos javítgatások miatt azoknak fenntartása igen sokba kerül. Ehelyett az összes utcák, de különösen az útszakasz és törvényhatósági út, valamint a főbb forgalmi utcák — sokkal előnyösebb és tartósabb apró kockakö burkolattal lennének ellátandók, némelyiken a sík és egyenesebb vonalakon próbaképen aszfaltburkolattal.

Ennek költsége, — többi mellékutczák jókarba hozatalát is beleértve, — mintegy 330000 koronába kerülne, melyet a magasabb vámdíjtelek behozatala által nyert fokozottabb jövedelem terhére felveendő, 50 éves amortizációs kölcsönből fedezhetne a város, minden pótdadó emelés nélkül. Erre nézve a tervezet már ki van dolgozva, s csak megoldásra vár a feladat.

9. *Új hidak építése.* A *Kökeresteri Vargapatak*nál építendő új hid költségeit a Kökerezsttér szabályozásánál kapcsolatosan az állam fogja hordozni, míg a Ferenczy István előtti ujonan építendő hid, kétoldali gyalogjáróval, — vastartók vagy vasbeton szerkezet alkalmazásával belekerül 6000 koronába, míg a másik alsó hid Gyarmathy Ferencz előtt, — hasonló módon circa 2000 koronába; összesen 8000 koronába, melyet vagy a rendszer évi költségvetés megfelelő tételére megszabott hitelösszeg terhére létesíteni, vagy egy nagyobb szabású kölcsönművel tetelei közé foglalni s ez által a pótdadó emelésétől a város adozó községét megkímélni.

10. A *ref. templom körüli bódék* lebontása czél-

jaira pedig a város minden évben erejéhez mérten bizonyos összeget leltéleményezne és ezáltal alapot teremtené, mely bizonyos idő múlva a megváltási tőke összegét elérné s lehetővé tenné a jobb izlést anynyira sértő ronda fészkeknek eltávolítását, — amit különben a vallási kegyelet is parancsolólag megkövetel.

11. Az u. n. régi városházát állóváltása már igen régi, de jámbor óhajítás, melynek legfőbb akadályai az, hogy a város annak lebontásával közel 1500—1600 korona évi jövedelemtől esnék el, ami a város háztartásának egyensúlyát nem nagyon zavarná meg, de mert a város szegény, s helyébe más jövedelem forrásról gondoskodni egyhamar nem lesz módjában, még egy ideig várat magára. Azonban ha a városi erdők és legelők fű termésének jövedelmét, melyet néhány év óta a közbirtokosság kapariottott kezébe, a város lekötné, — néhány év alatt ezen a nehéz ségen is tul lehetne esni, — csak akarni kell.

A varga és csizmadia-szín és fazakas bolt lebontása is elodázhatatlanul szükséges, mert egyfelől a közforgalmat zavarja, másfelől izléstelen dolog ilyen ósdi épület a piacz közepén, mely már századok óta ott disztelenkedik. Ennek kisajátítása körülbelül belekerülne 120—140000 koronába, melyet a vámvédelemnek megfelelő időre leendő leköttése által lehetne megoldani, vagy pedig telekcsere utján lebonyolítani.

12. Az előbbi pontban foglaltak helyes megoldása maga után vonja ezek helyén a piaczter szabályozását és parkirozását, ami a városnak nem kerülne többé 6000 koronánál, amit a város rendes háztartásába felvett és évenként előirányzott összegből lehetne fedezni.

13. Vargapatak egy részének befödése a Petőfi-utcai két hid között közegészségi okokból sürgős dolog, másfelől pedig oda lehetne a már jelzett tej- és gyümölcs-piacot helyezni, esetleg sétatérnek felhasználni, mely az érdekeltek, az utca két oldalán levő telket tulajdonosainak belevonásával a városnak sem kerülne többé 10—15000 koronánál. E célra már Ferenczi István a saját telke előtti részre 2000 koronát önként felajánlott.

14. A „Barátok“-templom előtti tér parkirozása is elengedhetlenné válik az új útvonal megnyitása esetén, melynek közepébe, — át lehetne helyezni a milleniumi emlékoszlopot ami mostani helyén a piacz szabályozása esetén csak akadály lenne.

15. A fa-piacz áthelyezése a barompiaczra, — pedig elmaradhatatlan, mert mostani állapotában nem egyéb, mint szemét lerakóhely, — szeny és piszok-fészkek, bűzös fertőző hely, hol a bacillusoknak valószínűsége meglehetősen nagy, ami a környéknek és a közegészségnek igen nagy ártalmára van.

Idő lenne kihelyezendő a gabonapiacz, a heti és országos vásárok alkalmával a sátrak s egyéb vásári áruk elhelyezésére szolgáló, körül fásítva, s táblákra osztva legalább 4 egyenlő részre s jól beka- vicsolva s tisztán tartva.

A közepébe egy vásár- és áruacsarnok a vargák, csizmadiak, fazakasok, timárok és szijgyártók stb. részére egyik oldalon, másik oldalon pedig élelmi cikkek áruacsarnoka.

Ebből is tekintélyes jövedelmet huzhatna a város, ami a piacz közepén eszközölt kisajátítási költségeket szépen letérleasztené.

16. A Kossuth-utca alsó végén (u. n. Róka-városban) létesítendő aszfalt járda is oly közszükségletet képez, mely elől kitérni már nem lehet, mert azon a részen egy kis városrész keletkezett, mely járda nélkül teljesen el van vágva az anyavároستól, különösen téli időben, mikor az ott lakó közönség kénytelen nyakig érő sárba áttörtetni az országúton, míg a katonai laktanya végénél nagynehezen járdára akadhat.

Ez annyival könnyebben megoldható kérdés, mert már az ottani lakosok a mozzalmat megindították ez irányban s ők maguk ingyen ajánlották fel a járda részére a telkük előtt kihagyott területet és a járdát saját költségükön is készek megépíteni.

17. A vágóhid átalakítása már napirenden levő főloggá vált, amennyiben a jelenlegi a helyi szükségleteknek, sem a modern követelményeknek nem felel meg.

Sajnálatos ugyan, hogy az alig néhány évvel ezelőtt oly drága áldozatok árán készült vágóhid már ilyen hamar nem képes kielégíteni még a leg-szerűbb igényeket sem, s hogy rendeltetésének igen sok tekintetben nem felel meg. De így tovább nem maradhat, mert a város közönségének közegészségügyi tekintetében valószínűsége veszedelmére van, s

azt továbbra is kockázatnivali megbocsáthatatlan bűn volna. Ezen a bajon segíteni oly immens dolog, hogy minden percnyi mulasztás a legkegyetlenebb módon boszulja meg magát.

Ezen körülmény indította a városi tanácsot sok unszolás után arra, hogy néhány héttel ezelőtt egy a polgármester vezetése melletti vegyes bizottságot küldjön ki a kebeléből a Nagyenyed városi új vágóhid tanulmányozására, melynek eredményéről a városi mérnök egyik képviselőtestületi közgyűlésen terjedelmes véleményes jelentéssel be is számolt, s melynek értelmében a vágóhid újjalakítása közel 150000 koronába kerülne a városnak, s melynek finanszírozása végett egy nagyszabású kölcsön felvétele válik szükségessé, mit a vágatási díjak jövedelméből kellene fedezni a városnak.

18. Egy gőzfürdő létesítése különösen a téli időben való tisztálkodásra és közegészségügyi szempontból feltétlenül szükséges, akár a város saját maga erejéből, akár részvénytársaság utján épüljön az.

Hogy prosperálhasson, különösen a katonaság, tanintézetek és a város minden egészségét feltékenyen őrző polgárának pártolása kívántatik.

Egy ilyen modern gőzfürdő, kádfürdőkkel kombinálva belekerülne 120000 koronába.

19. Az utcák tisztántartása, melyért a város most 4000 koronát fizet, az egészségügyi követelményeknek csak úgy felel meg, ha szakítva a mostani primitív módszerrel, a seprést kocsikkal való kotrással végzik, öntözőkocsikat alkalmaznak, amikkel azután nyáron kora reggeli és forró délutáni órákban rendszeresen öntöznek, az összegyűlemlő szemetet erre alkalmas fedett kocsikban azonnal a helyszínéről elhordják.

Ezt nemcsak vállalat utján lehet eszközölni, hanem házi kezelésben is, sőt utóbbi esetben gazdaságosabban, ha a város megfelelő fogatokról és beruházásokról gondoskodik.

Ezen fenti pontokban mintegy 1.200.000 koronát kitevő munkák finanszírozását, hivatásom keretén kívül esvén, az illetékes ténylegkre bízom.

(Folyt. következik.)

Bodó Ferencz, főmérnök.

HIREK.

Székelyudvarhely, jul. 17.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyeházán.

A vármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 16-ik napjára szombatra kitűzött rendkívüli közgyűlése iránt főképpen — sőt szinte egyedül — csak a Demeter Lőrincz udvarhelyi járási főszolgabíró nyugdíjazása miatt nyilvánult némi érdeklődés.

Gróf Haller János főispán a közgyűlést d. o. 9 órakor megnyitván, bejelentette, hogy a legutóbbi közgyűlés óta Dollny Róbert árvászéki jegyzőt és Tamás Péter oklándi szolgabíró, főispáni jogánál fogva tiszteletbeli főszolgabírókká kinevezte. Időközben Szent Királyi Andort az oklándi főszolgabírosághoz beosztott tb. szolgabíró a belügyminiszter Hunyadvármegyébe főispáni titkárrá nevezte ki. Az ennek következtében közölt fokozatos előlépések folytán megüresedett, 1000 koronával díjazott közigazgatási gyakornoki állásra Szent-Királyi Kálmán végzett joghallgatót neveztek ki. Egy megüresedett irnoki állásra pedig Br. Orbán Balázst nevezte ki a főispán. A nagygalambfalvi jegyzőválasztás miatt fel-függesztett székelykeresztúri főszolgabíró helyére pedig a hivatal vezetésével, a felfüggesztés tartamára Pálffy Jenő dr. tb. főszolgabíró bízta meg. Végül a főispán még megnyugvással állapította meg azt is, hogy a képviselőválasztások lezajlása után a rend és béke vármegyeszerte helyreállott és kilátás lehet arra, hogy ezután nyugodt és áldásos munkálkodás napjai fognak a vármegyére is felderülni.

Demeter Lőrincz főszolgabíró nyugdíjazás iránti kérését, melyben munkaképzetlenségére hivatkozott, orvosi bizonyítvánnyal indokolta — ez általános elzarisodással párosult szívizom-működésbeli elfajulást, billentyű-elégtelenséget, lábszár vizenyőt és nehéz lélekzést állapított meg — az állandó választmány, a nyugdíjválasztmány véleményével egybehangzóan, a nevezett főszolgabírónak, a fenti okokból, munkaképzetlenség czimén való, nyugdíjaztatását javasolta. A közgyűlés, a javaslat értelmében, a nyugdíjazást egyhangulag kimondotta, évi nyugdíjképpen — 22 szolgálati év beszámításával — 2816 kor. összeget

állapítván meg. A szentgyházassfalvi jegyzőválasztás ügyében pedig, melynek Gáspár Pál fonyédi segédjegyző egy felebbezés folytán kimondott határozat mellőzésével való újra felvételét kérelmezte, a közgyűlés úgy határozott, hogy mivel már annak idején, a felebbezés is elkészítetten adatott volt be, az újra felvétel iránti kérés nem teljesíthető. Az ügyben különben Kassay Ákos és Sebesi János alispán szó-láltak fel.

Kellő tőke és egyéb megfelelő viszonyok hiánya folytán nem hagyták jóvá Lővete község képviselőtestületének egy községi takarékpénztár létesítése tárgyában hozott határozatát sem.

A közgyűlés 10 órakor véget ért.

A közigazgatási bizottság ülése.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága havi rendes ülését folyó hó 13-án gróf Haller János főispán elnöke alatt tartotta meg szokatlanul rövid tárgysorozattal. Az alispáni jelentéssel kapcsolatban — mely szerint különben az elmúlt hónapban összesen 55 utlevelet állított ki s a közigazgatás rendes menetét semmi sem zavarta meg — Daniel Lajos a kulturmérnökeg működését tette szóvá. Szerinte ugyanis az e hivatalhoz utalt ügyek túlayomó részében évek óta semmi intézkedés nem történt.

A felszólalás után úgy a főispán, mint az alispán megnyugtató kijelentéseket tettek, melyekben az ügyek alapos orvoslását megígérték. A vármegye közegészségi viszonyai, ellenkezően a megelőző május hónapival, június havában kedvezőnek mutatkoztak. A tifusz-járvány csökkent, ujabban csak 3 megbetegedés történt; az összes fertőző megbetegedések száma pedig, 57-tel volt kevesebb, mint május hónapban. A pénzügyigazgatói jelentés szerint a főbb adóemekben általában lényegesen kevesebb volt az állam bevétele, mint a megelőző év június havában. Ez a körülmény természetesen sz exlex-ös állapot számlájára róható fel. Egyenes adóban 11 ezer 416 korona 53 fillér bevétel volt, a mi a múlt évi 31980 korona 82 fillérrel szemben 20565 korona 29 fillér csökkenést jelent. Ugyanígy kevesebb volt a bevétel bélyegdíj és illeték czimén, valamint a fogyasztási- és italadó fejében. Az előbbi tétel 4607 korona 71 fillér, az utóbbi pedig 52115 korona 84 fillér bevételt hozott az állam számára; összesen a kettő 41926 korona 18 fillérrel kevesebb, mint a múlt évi június hónapban. Egyedül a dohányjövődék — melynek bevétele 52831 korona 32 fillér volt — hajtott a múlt évinél nagyobb jövedelmet az állam konyhájára.

Chalupka Rezső, kir. s. tanfelügyelő jelentette, hogy a kir. tanfelügyelő az 1909—10. tanévben iskolalátogatásokkal 122 napot töltött és ezen idő alatt Székelyudvarhelyen és azon kívül 222 tanteremben teljesített látogatást. Chalupka Rezső kir. s. tanfelügyelő a múlt hó folyamán részt vett a vargyasi és homoródmalmási állami elemi iskolák évről-évre vizsgálatain és vezette a székelykeresztúri államilag segélyezett községi polgári leányiskola rendes osztály- és maganvizsgálatait. Külszolgálaton 39 napot töltött s ezen idő alatt összesen 99 tanteremben figyelte meg s a felmerült szükséghez képest irányította is a tanerők kulturális munkáját. Jelentette továbbá, hogy a kányádi református elemi osztályos iskola államosításának ügye egyelőre megakadt és hogy a felsőófalvai állami elemi iskola számára szükséges új épületnek az 1911. évi állami költségvetés terhére leendő felépítése a vallás- és közoktatásügyi min. által foganatba vétetett.

Mindezek tudomásul vétele után elhatározta a bizottság, hogy az egyes közutaknak már-már tűrheterlenné váló állapotára való tekintettel az állam által nyújtandó gőzheugert ismét megsűrgeti, illetve erre a főispánt felkéri.

Az állategészségi és közgazdasági viszonyok június hóban kedvezők voltak, az esőzések a gabonafélék, de különösen a takarmányfélék fejlődését elősegítették.

Ezután az alispán adta elő Paál Árpád főjegyző ismeretes kihágási ügyét. Ennek megtörténte után gróf Haller főispán szólt fel, akinek ama kijelentései, hogy ő maga annak idején a főjegyzőt szigorúan figyelmeztette a hasonló tünnetésekben való ismételt részvétel következményeire s szorinte ez, valamint a kihágási eljárás rendje, kizabott büntetés kellő megtorlásul szolgált s ezért további eljárásra szükség nincs, a bizottság helyeállításával találkoztak. Ennélfogva már ez ügy a fenti értelem-

ben helyes és méltó befecéjét is nyert. A többi eladott ügy sorában a bizottság jóváhagyta a vármegye alispánjának a Bíró Ferencz máréfalvi községi bíró felfüggesztését és fogyelmű vizsgálatát elrendelő határozatát. A bizottság ezenkívül utasította az alispánt, hogy a vizsgálatot a községi bírónak a legutóbbi választások alkalmával tanúsított viselkedésén és igazságain kívül, a korábban felmerült egyéb hasonló ügyekre is terjeszse ki.

A bizottság azok után még a belügyminiszter által felfüggesztett Gálffy Kálmán székelykeresztúri főszolgabíró ügyében intézkedett, aki köztudomás szerint a hivatalából, a közigazgatási bíróság megsemmisítő ítélete folytán eltávolított nagygalambfalvi körjegyzőt az állásra helyettesül ismét alkalmazta, s az új választás alkalmával is kijelölte. A bizottság a főszolgabíró elvonta folytatandó vizsgálat vezetésével az alispán helyettesét bizta meg, a főispánt pedig felkérte, hogy a felfüggesztett főszolgabíró helyettesítése iránt intézkedjék.

Elhatározták még, hogy a bögözi távbeszélő központ további fenntartása érdekében, mely az ottani viszonyok szerint nehézségekbe ütközik, a szükséges lépéseket megteszik.

A keresztúri és udvarhelyi járási főszolgabírói irodák átvétele. A belügyminiszter által felfüggesztett Gálffy Kálmán székelykeresztúri főszolgabíró helyettesítésére Pálffy Jenő tb. főszolgabírót a vármegye főispánja kirendelvé, nevezett helyettes főszolgabíró f. hó 15-én, pénteken délelőtt a keresztúri járási főszolgabírói hivatalban, annak átvétele végett megjelent. Az alispáni hivatal részéről ez átvételnél Szabó Gábor tb. vármegyei főjegyző volt jelen. Az iroda átvétel alkalmával semmi nehézség vagy különösebb észrevétel nem merült fel. Itt említjük meg, hogy a főispán Demeter Lőrincz udvarhelyi járási főszolgabírónak a mai közgyűlésen történt nyagdíjazásával kapcsolatosan, az itteni főszolgabírói iroda átvételére és ideiglenes vezetésére — értesülésünk szerint — helyettes főszolgabírói minőségben, Szabó Gábor tb. vármegyei főjegyzőt rendelte ki.

Közgyűlés a városban. Székelyudvarhely város képviselőtestületét Gothárd János polgármester folyó hó 18-án délután 3 órára rendes közgyűlésre összehívta. A tárgysorozat 23 pontból áll, melyek közt több lényeges tárgy van felvéve.

Új állami tanárok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szolga Ferencz dr., Szentmártoni Kálmán és Péter Lajos tanárokat a székelykeresztúri unitárius gimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag, rendes tanárokká nevezte ki, illetve az államilag kinevezett tanárok létszámba vette át.

A városi uszoda czimvel múlt számunkban megírt cikkünk élénk visszhangot váltott ki, melynek nyomán a kérdés, úgy véljük, megoldást is nyer. Ugyanis az uszoda dolgát Dobó Zoltán főreáliskolai tanár kezébe vette, s ez ügyben a jövő hét folyamán értekezlet lesz összehívva. Az uszoda megvalósítását lényegesen megkönnyíti az a körülmény, hogy a katonaság helybeli parancsnoka a legénységet a földmunkák elvégzésére kilátásba helyezte.

A katolikus leányiskola elhelyezése. A róm. kath. leányiskolától a jövő tanévre vonatkozó értesítést vettünk. Az értesítést, mint azt más intézkedésekkel is tesszük, a legnagyobb készséggel leközlöttük volna, azonban egy, az értesítésre tett megjegyzés ezen szándékunktól eltérített. Arról szól ugyanis a megjegyzés, hogy az iskola internátusába újabb növendékek, tekintettel a szűk helyiségre, nem vehetők fel. A katolikus leányiskola, köztudomású, rég megérett arra, hogy akár jelenlegi helyén terjeszkedjék, akár pediglen egészen új helyen nyerjen elhelyezést. A növendékek helyes nevelése, a tanítási és elbírásai mód, melyben a növendékek részéről ott a gyermekek részvételük: az utóbbi évtizedben a szülők bizalmát olyan mértékben ez iskola felé irányították, hogy a helyiség már rég szűknek bizonyult, s a szulfoltóság nemcsak az internátusban lett tarthatatlan, de a tanteremben is. Az iskola fejlődését tehát bűn volna az épület kérdésének feláldozni. Arról van tehát szó, hogy az iskola fejlesztése a lehető olcsón, gyorsan és jól megoldassék. Erre pedig önként kínálkozik az iskola szomszédságában levő emeletes nagy telek, melyre vonatkozólag a Casinó az opcióból kioltott s így az épület, úgy véljük, bárki által megszereshető. Ennél kedvezőbb alkalomra a katolikus leányiskola — telke feláldozása nélkül — nem számíthat, s mi éppen ezért az ügyet az illetékes ténnyezőknek a legjobb indulattal ajánljuk.

Erzsébet királyné emlékfái. A következő sorok közlésére kértünk föl. Tekintetes szerkesztő ur! Boldogemlékeztű Erzsébet királyné emlékére szerte az országban annak idején emlékfákat ültettek. Nem akadt egyetlen község sem, melynek közönsége ne készürrmel tett volna eleget annak a felhívásnak, mely az emlékfák ültetését célozta. A közönséges volt az első felbuzdulás, éppen olyan gyorsan beállott sok helyen a reakció, amennyiben egy-két év múlva az emlékfák immár csak az illető község hanyagságáról emlékeztek meg. E visszás állapot azonban — amit annak e helyen már egy pár évvel korábban kifejezést adtunk — sehol sem olyan bántó, olyan feltűnő, mint éppen a Czekerdhegy tetején. Ugyanis az ide ültetett fák jórészt a tilosban járó marhák össze-vissza legelték, éretlen suhancok egy-nemelyikét kivágták ostornyélnék, vagy felfaragták merő mulatságból, amíg aztán a múlt évben kerítés-sel vették körül a fákat. A jószándék azonban későnek bizonyult, a mennyiben a kerítés már csak amolyan agyonnyomoritott, éktelen csuf kis bokroc-kákat kerít be, még jobban ráterelve az ott átutazók figyelmét az „emlékfákra”. Ezen föltétlen segíteni kell. E megyének ez az utzakasza egyike a legforgalmasabb utszakasoknak, különösen így nyáron át, s vajmi kellemetlen benyomást vált ki az embertől, amidő a fák hazájában ilyen szánandóan csuf korcs „emlék” fákat lát. Kérem az illetékes hatóságot, hogy már az őszön 4—5 kiválasztott szép fenyőfa, avagy egyetlen egy tölgyfa ültetése irányában intézkedni sziveskedjék. A kerítés készen van arra, hogy az így ültetett fákat a rongálástól megóvja.

Repülőverseny Brassóban. Folyó hó 31-én vasárnap délután repülőverseny lesz Brassóban. A budapesti Helios részvénytársaságnak aviatikai osztályából alakult Aero-részvénytársaság rendezi a versenyt. Ennek a társaságnak az elnöke Windischgrätz Lajos herceg, ki az automobil-sport és aviatika lelkes apostola. Windischgrätz herceg maga is jelen lesz a brassói versenyen. De érdeklődnek már a brassói repülőnap iránt a román királyi udvar és bukaresti diplomáciai kar tagjai is. A repülőverseny helyére, részleteire, lefolyására, a részvétel díjaira vonatkozólag közelebb nyer tájékozódást a közönség. Annyit már ma is mondhatunk, hogy elsőrendű aviatikusok fognak gyönyörű produkciókkal szolgálni, s gondoskodva lesz a kellő kényelemről, szolid árákról, mindenemű zsarolás megakadályozásáról, egy egyszerű, minden lelket igazító rendkívüli látvány zavartalan élvezetéről. A különböző helyekre jogosító jegyek most vannak nyomás alatt, de előjegyzéseket már mártól fogva elfogad a Brassói Hírlap kiadó-hivatala.

Homoród-fürdő vendégei. Homoród-fürdőt ez évvel kezdődőleg vette át Kocz Ármin 30 éves bérletre. A fürdő bérletje már most lényeges újításokat eszközölt és különösen a rend és tisztaság az, mely méltán tart igényt az elismerésre. A fürdő nagyvendéglőjét Sükösd Miklós, a Budapest-szálló bérletje tartja, kinek izletes konyhája méltányos áráival a fürdő közönség elismerését kiérdemelte. A fürdő közönség névsora jul. 14-ikén a következő: 1. Ilyés Miklós ny. huszárezredes. 2. Ilyés Kata. 3. Ilyés Vilma. 4. Florián Kristóf kereskedő és családja, 5 személy. 5. Özv. Szarka Árpádné, 2 személy. 6. Dr. Fekete Sándorné cs. és kir. törzsorvosné, 3 személy. 7. Florián Bogdán kereskedő, 2 személy. 8. Daniel András gyógyszerész. 9. Johanna Pildner tanítóő. 10. Friederike Wagner tanítóő. 11. Sztankovita Györgyné fakoresk. neje, 2 személy. 12. Fodor László kertész. 13. Özv. Kabdebo Ferenczné kir. közjegyzőné, 2 személy. 14. Kabdebo Istvánné bankhivatalnok neje, 4 személy. 15. Dr. Rihard Schiller pap, 3 személy. 16. Boda Dénesné tanító neje. 17. Sándor Lajosné tanítóő — tanító neje. 18. Csutak Istvánné ref. lelkész neje. 19. Szabó Gáborné aljegyző neje, 2 személy. 20. Br. Orbán Jánosné árvaszéki úrnok neje, 2 személy. 21. Török Albert ny. főispán. 22. Kovács Ferenc és családja közs. polg. isk. tanár, 3 személy. 23. K. Benedek Endre miniszteri segédtitkár. 24. Fülel Sz. Lajos és családja m. kir. számt., 4 személy. 25. Özv. Bíró Sándorné. 26. Máthé Albertné áll. tanítóő. 27. Barcsai Böske tanítóő. 28. Özv. Gál Jánosné keresk. neje, 7 személy. 29. Kohn Helen, 2 személy. 30. Bokodi László és neje kereskedő, 2 személy. 31. Bokodi Erzsike. 32. Szabó Albert kir. közjegyző és leánya, 2 személy. 33. Özv. Boros Elekne kir. táblabíróé. 34. Farczádi Lajosné. 35. Pauline Vitstoch. 36. Meuchel Lajosné és huga háztulajdonosné — tanítóő kép. növ., 2 személy. 37. Özv. Hofmann Jánosné városi pénztárnokné, 2 személy. 38.

Dr. Révfi Zoltán és családja k. ügy., 5 személy. 39. Özv. Dr. Kovács Mórné ügyvédné, 6 személy. 40. Becsek Aladár lapszerk. és kiadó és neje, 2 személy. 41. Karl Blumengarten cs. és kir. főhadnagy. 42. Dr. Révfi Zoltán kir. jogtanár özvegye, 2 személy. 43. Német István és családja magántisztviselő, 5 személy. 44. Markus Mihályné jegyzőné, 3 személy. 45. Gombos Esztike. 46. Dr. Lengyel Józsefné orvos neje. 47. Sóó Bálintné háztulajdonos, 3 személy. 48. Dr. Hinaléder Fels Ákosné ügyvéd, vármegyei tisztí fő-ügyész neje, 2 személy. 49. Johan Broser magánzó, 2 személy. 50. Josefine Löv fabrikant gattni, 2 személy. 51. Tokaji László és családja erdélyi gazd. egyleti titkár, 3 személy. 52. Cristiani Katalin magánzó. 53. Anna Salim apothekers gattni, 4 személy. 54. Özv. Szabó Albertné és leánya Bukarest, 2 személy.

A régi huszokronás bankók. Azok a régi, vörös huszokronás bankjegyek, a melyek 1900 márczius 31-iki kelettel kerültek ki a jegybank nyomdájából, nemsokára eltűnnek a forgalomból. A pénzügyminiszter még 1908. június 11-én kiadott egy rendeletet, a melyben közli, hogy ezek a bankjegyek 1910. július 31-ig fizetés és átváltásként az Osztrák-Magyar Bank fő- és fiókintézetinél beszozáltathatók, úgy, hogy e bankjegyek bevonásának utolsó határideje 1910. július 30-án lejár. Ettől az időtől kezdve a bevont bankjegyeket a lenti bankintézetek csak átváltás végett fogadják el 1916. június 30-ig.

Egyetemi hallgatók estélye. Székelykeresztúron, Székelyudvarhelyen és a vidékén szünetidő egyetemi ifjak, f. hó 23-ikén a Walter-féle teremben tartják meg táncestélyüket. Az udvarhely-megyei egyetemi hallgatóknak ez első együttes rendezendő mulattsága iránt méltán van érdeklődés megveszerte. A rendezőbizottságban levő 100 fiatal-ember garanciát nyújt, hogy az estély kedélyes lesz. Belépti díj személyenként 2 korona. Az estély meghívóit már szétküldte a rendezőség. Az estélyen, melynek jövedelmét részben a felsősófalvi tüzkárosultak segélyezésére fordítják, Könya Jancsi udvarhelyi zenekara játszik.

Kereskedők nyári mulattsága. A kereskedők és ker. ifjak Otthon-egyesülete, a dalárda közreműködésével, szeptember hó 4-én, a sétaterem pirotechnikai estélyt rendez, melyet a Budapest-szálló színháztermében folytatandó táncmulatás fejez be. További tájékoztatást az időközönként megjelenő reklámok nyújtanak.

A Polgári-egylet közgyűlése. A székelyudvarhelyi „Polgári Önképző és Segélyző egylet” folyó hó 24-én d. u. 2 órakor az egylet nagytermében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Az 1909-évi számadások megvizsgálása és az erre kiküldött bizottság jelentése. 4. A leltár és könyvtár vizsgáló bizottságok jelentései. 5. Tisztviselők és választmányi tagok lemondása és újra választása. 6. Az 1910. évi költségelőirányzat előterjesztése és elfogadása.

Halálozások. Rápolthy Gábor honvédszázados és nejt született Czollner Etelkát súlyos csapás érte; szeretett kis fiuk: Gáborka, hat hónapos korában, f. hó 11-én elhunyt.

Németh Mariska, Németh Lajos és neje leánya, életének 26-ik évében folyó hó 11-ikén jobblétre szenderült.

Panaszkönyv. A következő panaszt vettük: Székelyudvarhely városban a rozsz hid forgalomban való tartása kezd egészen rendszer lenni. Eltekintve az Eötvös-utcai hid tarthatatlan voltától, nem említve fel a sétátra vezető fahidat és a Betlen-utca végén levő áterest vaspántjait, ez alkalommal csupán a Gergely-féle sósfürdőre vezető gyalogos hidat tesszük szóvá. Ez a hid, mely a delamerikai repülőhidakra emlékeztet, a szó legszorosabb értelmében megért a rendőri beavatkozásra. Nemcsak oszlopai korhadtak el, de összekötő gerendái is felmondták a szolgálatot, s így tisztán a véletlenre van bízva, hogy a katasztrófa mikor következik be. Kérjük a hid sürgős helyreállítását.

Rejtélyes haláleset. Hirtelen és még eddig kiderítetlen módon keletkezett haláleset okozott izgalmat az elmúlt héten Óczfalva községben. Sós Márton odaváló 80 éves földműves ugyanis 13-án, szerdán kiment az erdőre tüze való galyakat szedgetni. Azonban hozzátartozói estére niába várták haza. Végre fia hajnal felé keresésére indult. Mikor az öreg embert megtalálta, az egy szakadékba zuhanva, összezúzódvá és haldokolva feküdt s hazaszállítására még csakhamar meg is halt. A rokonság hite szerint a magas koru öreg ember gyűjtögetés közben megcsuszhatott és úgy esett a szakadékba s az ekközben szenvedett zúzódások folytán lelte halálát. Ennek bizonyossága iránt kételkedést keltenek azonban a szerencsétlenül járt Sós Márton fején talált mély és erős külső hatásoktól származó sebek, melyek szerint nem valószínű, hogy az öreg Sós halálának okozásában emberi kéz is szerepet játszott. A nyomozat — mint értesülünk — e gyanu alapján meg is indult.

A Hargitafürdőn (régi néven: „csicsói büdösben“) a fürdő-saison megkezdődött. Tájékoztató végett megemlítjük, hogy az új bérlő, ki tiz évre vette ki a fürdőt, a lakásokra nézve fenntartotta a múlt évi árakat. Ellenben az élemezésre nézve újítás, hogy a három felső, nagy házban sem közös konyhán, sem a lakó szobákban főzni nem lehet. Az élemezést vendéglős eszközli, az igényekhez mért minőségben és árért. Az alsó házak lakóira nézve maradt minden tekintetben a régi szokás. Bővebb felvilágosítással Rónay Béla bérlő szolgál. (Utolsó posta: Csikszereda.)

Az udvarhelyvármegyei méhészegegyesület folyó hó 26-án d. e. 10 órakor Székelyudvarhelyen a vármegyeház kistermében választmányi gyűlést tart. Tárgy: 1. Az etédi vándorgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Az ezen gyűlésen elfogadott határozati javaslatok és a m. kir. földmiv. kormányhoz küldendő felirat tárgyalása. 3. Az értékesítő osztály szervezésére vonatkozó további intézkedések tárgyalása. 4. A kiállítás és a nemzetközi kongressusra való felutazás idejének és módjainak végleges megállapítása. 5. Titkári bejelentések az egyesület ügymenetéről és ennek kapcsán új tagok felvétele. Az elnökség kéri a kiállításra és vándorgyűlésre jelentkezettek, sziveskedjenek a gyűlésen okvetlen megjelenni s a kedvezményes vasúti jegy, jelvény és kiállítási, vándorgyűlési tagsági jegy megváltása címén 3 koronát a titkárnak lefizetni. A jelentkezettek száma ez időkig 54.

Új postaügynökség. Székelymuzsna községben berendezett postaügynökség működését folyó hó 16-án megkezdte. A postaügynökség bárhová szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a külföldre, Ausztriába, Bosznia, Hercegovinába, vagy Németországba szóló 1000 korona értékűt meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvány, nemkülönben postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. A postaügynökségnél csekk- és takarékpénztári betét és kifizetés is csak 1000 korona erejéig eszközölhető. A postaügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében az erdélyi postahivatalhoz tartozik és összeköttetését a nevezett postahivatallal naponként egyszer közlekedő egyfogatú kocsi-küldönc-postáját utján nyeri.

Öngyilkos pinczérleány. Városunk rendőri krónikája ma-holnap világvárosi lesz. A napokban is volt részünk egy nagyvárosi izű szerelmi tragédiában. Egy, az id. Dézsi Antal szállodájában alkalmazott fiatal pinczérleány, Megó Mariska, öngyilkossági kísérletet követett el egy fiakkeren, az Árpád-utcában. Másodsor is maga ellen fordította a fegyvert, de azt kicsavarták a kezéből. Sérülése nem életveszélyes. A golyó a gyomrába hatolt, honnan a vármegyei kózkórházban eltávolították és valóságú, hogy pár hét múlva gyógyultan távozhatsz onnan. Tetteinek oka állítólag szerelmi csalódása fölötti elkeseredés.

KÖZSÉGI ÉLET.

A „Dávid Ferencz egylet“ közgyűlése.

Kobátfalva, július 6.

A „Dávid Ferencz egylet“ nyikómenti köre Korondon, múlt hó utolsó napján tartotta tavaszi rendes gyűlését az egyleti tagok, a Sóvidék intelligenciája, Korond község lakóssága nagy érdeklődése mellett.

Az a fogadtatás, a melyben részesítették a korondi unitár. egyház papja és tanítója az érkezőket, páratlan volt a szivességben. A gyűlést megelőzőleg ünnepi istentisztelet tartatott, melyen a közönség áhítatos, buzgó éneke után gyönyörű imát mondott Kádár Lázár helybeli lelkész, mely után Mircse Dénes tanító vezetése alatt nagy figyelem közt énekelte a sóvidéki vegyes dalkör. Alkalomszerű ünnepi beszédet tartott Máthé Lajos firtosvávaljai lelkész, egyleti elnök. E beszédnek iránya nem a felekezeti válaszlatok építése, hanem lerombolása, nem a keresztény hitfelekezetek szétválasztása, hanem egyesítése volt. Az istentiszteletet bezárta a sóvidéki vegyes kar.

Istentisztelet végeztével a gazdag, változatos programmú gyűlés következett, melyet Máthé Lajos elnök tartalmas beszéddel nyitott meg, fejtegetve a D. F. egylet célját. Jól eső érzéssel üdvözölte a nagy közönséget, mely megjelenésével oly impozánssá tette a gyűlést. József János tanító „Isten igazsága“ cím alatt tartott tanulságos felolvasást. Kádár Lenke „Dávid Ferencz emlékezeté“ című költemény szavaltá hatással. Kovács Sándorné tartott ezután tanulságos felolvasást „A nőnevelésről“. A mai neve-

lést ferdeinek látja a felolvasó mert már kisdod korában elkényeztetik a leányt, minden kívánságát teljesítik a szülők, fényűző, dologtalan, kényelmes életre szoktatják, ahelyett, hogy a munkát, takarékosságot megkedveltetnék velők. Felolvasása keretében ajánlja a vallásosságra való nevelést s nagyjaink iránti tisztelet lerovására buzdít. Kemény Miczike tanító és Mircse Dénes tanító énekelte fuvola és hegedű kíséret mellett, mit a közönség igazi élvezettel hallgatott. Gáll Lajos lelkész a „Gyermek“ című költemény művészi szaválásával kötötte le a közönség figyelmét. Végül a sóvidéki vegyeskar énekelte áhítattal. A programm végeztével elnök mondott szives köszönetet a szereplőknek művészi magaslalon álló szereplésükért. Ezután a közönség „Erős várukn nekünk az Isten“ egyházi éneket s a Hymuszat énekelte. Gyűlés végeztével a papi házhoz gazd közbebedre gyűltünk össze, melyen a három vallásfelekezet lelkészei a felekezetek békés, testvéries egyetértését erősítették általános érdeklődés közt mondott pohárköszöntőkben.

Ez a mező az, hol tépett virágokkal, kihullott könnyekkel, megbébbzett szivekkel annyiszor találkoztunk. A különböző felekezetek ádáz tusájában sohasem telt kedve a szeretetet hirdető Jézusnak. Az a hang, melyet a három felekezet papja hirdetett béke a szivekben, orvosság sok százados seben és öröm a szenvedő haza szívében. Hol a D. F. szellemében így épülnek a lelkek, ott a Krisztus maga is jelen van.

Köszönet mindazoknak, kik e szép ünnepély rendezésével szeretetről tettek tanubizonyítást és köszönet házi gazdáknak, Kádár Lázárnak, ki szivesége által alkalmat adott a testvéri ölelésre.

Boros György.

TANÜGY.

A reform. kollegiumba az 1910—1911. tanévre a beiratások szeptember 1. 2. és 3-ik napjain délelőtt 9—12 óráig és délután 2—3 ig eszközöltetnek, a javító, pótló és felvételi vizsgálatok augusztus 30. és 31-ik napján reggel 8-tól kezdődőleg tartatnak meg. Új tanulók az iskolai bizonyítvány mellett keresztlevelet és újraoltási bizonyítványt is tartoznak felmutatni. Szeptember 4-ikén délelőtt 11 órakor lesz az év ünnepélyes megnyitása. A tandíj félveként 20 korona; a lakásdíj az internátusban félveként nagy ágyért 20 korona, kis ágyért 15 korona, mely díjak előre fizetendők. Ezekon felül a beiratáskor kivétel nélkül minden tanuló 4 korona felvételi és 6 korona országos tanári nyuggij illeték fizetés alól senki fel nem menthető. Az ifjusági olvasó egyleti díj fele része 2 kor., az önképző kör ajánlasi díja (VII. és VIII. oszt. 2., V. és VI. oszt. 1 kor.) és gyermekkönyvtári díj (1 kor.) a beiratáskor befizetendő. Az internátusba csupán 168 tanulót vesznek fel a jövő évre, azért mindenkinek érdekében áll, hogy folyó évi augusztus hó elsejéig jelentkezzék írásban, mert különben könnyen kiszorulhat a belakásból. Minden belakó tanuló köteles a konviktusban étkezni. Mindenféle iskolai díj egyenesen Nagy Elemér díjkezelő tanár címére küldendő be 8 fillér kézbesítési díj csatolásával. Iskolai díjat a tanulók kezébe adni tilos.

A kollegium tápintézetére (konviktus) vonatkozó tudni valók: A tápintézet kötelezett tagja minden rendes belakó tanuló; ezenkívül felvételték vidéki, de külakó tanuló is, valamint helybeli teljesen szegény szülő jó magaviseletű tanuló fia is. Azonban a konviktusban étkező külakók száma 10-nél több nem lehet. Kötelezett tagjai a tápintézetnek a belakás felügyelői is, kik a tápintézetben szintén teljesítik a felügyeletet. A tápintézeti tagok száma az időszert 168-ig terjedhet a felügyelőkn kívül. A tápintézet tagjai egész, háromnegyed, fél, egynegyeddijsak és ingyenesek. Egész díj egy iskolai évre 220 korona; háromnegyed díj 168 korona; féldíj 112 korona; egynegyed díj 56 korona. E díjak négy egyenlő részletben fizetendők. Az élemezés reggeli, ebéd és vacsorából áll: a) reggeli: 2 és fél decil. tehéntej kenyérral; b) ebéd: husleves, főtt hus mártással és körzettel, vagy pedig ávales, sült körzettel, vagy a körzett helyett főzelék, vasárnap és csütörtökön 3-ik fogásnak tészta, vagy valami könnyebb étel; c) vacsora: sült körzettel, vagy körzett helyett főzelék.

A tápintézetbe való felvételért folyamodók folyamodványukat Kovács Dániel tanár, konviktus elnökhez augusztus hó 1-és napjáig okvetlenül nyújtatni be, mert elkészt folyamodványok csak akkor vétetnek tekintetbe ha a késedelemre alapos, elfogadható okot tud felhozni folyamodó s ha betöltendő helyek állanak rendelkezésre. A tan- vagy lakásdíj elengedéseért vagy mérsékléseért külön kérvény nyújtandó be a beiratáskor. A konviktus elnökséghez beadott folyamodványban kért tan- és lakásdíj kedvezmény teljesen érvénytelen.

IPAR, KÖZGAZDASÁG.

A földmivelésügyi miniszter a gazdák érdekeiért.

— Az állatállomány fölszaporítása. —

Székelyudvarhely, július 14.

Udvarhelymogye törvényhatóságához egy körrendelet érkezett a földmivelésügyi minisztertől, melyről nyilván sok szó fog esni ország szeric. Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter, hivatása magaslatára emelkedve, az idej általános jó takarmánytermésre hivatkozva, akciót indit az állatállomány fölszaporítása érdekében s jó példával járva elől: állami támogatással járul a nagy cél eléréséhez.

A miniszter nagyfontosságú rendelete a következő:

Mint már több intézkedéssel jeleztem, ez évben különös súlyt kívánok fektetni arra hogy hazánk állatállománya lehetőleg és rövid idő alatt felszaporítsa és hogy e cél elérésére a vezetésem alatt álló tárca hatáskörébe eső minden eszköz felhasználtsék.

Különösen megokolja és a gazdaközönség szempontjából meg is könnyíti a mondott cél elérését az a körülmény, hogy ezidén az országnak jó takarmánytermése van és az aratási kilátások is kedvezők. Az ország fontos anyagi érdekei szempontjából szinte helyrehozhatatlan mulasztás volna, ha az idej bővebb takarmány- és szemterméskészleteket a gazdaközönség nem használná föl arra, hogy tenyészállományát lehetőleg szaporítsa és ezzel állattenyésztésének bővebb jövedelmezőségét a közel jövő esztendőkre fokozatosan biztosítsa.

Fölkérem ezért az ország összes törvényhatóságait és gazdasági egyesületeit, sziveskedjenek saját hatáskörükben odahatni, hogy a gazdák ezidén nemcsak a kiváló bikaborjuk továbbnevelésére fektessenek súlyt, hanem főleg az üszöborjukból is lehető nagy számot igyekezzenek továbbnevelni és ezzel az ország tenyészanyagállományát megszorítani.

Részemről több intézkedést szándékozom foganatosítani, hogy a gazdaközönséget a kitűzött pontos cél elérésében támogassam. Így már most jelezhetem, hogy az állami támogatást és közvetített jövedre az anyagállományok tekintetében is, kiterjeszteni szándékozom oly irányban, hogy az országnak szegényebb szarvasmarhaállományu vidékei, fokozatosan, a kellő mennyiségű anyállalattal elláttassanak. Támogatni szándékozom továbbá azt, hogy az üszöborjuk a legelőben szegényebb vidékekről bővebb és olcsóbb legelőt szolgáltató vidékekre való legeltetés végett elszállíthatók legyenek. E célú részint vasúti szállítási kedvezmények kieszközölésével, részint pedig a bővebb legelőkkel rendelkező vidékeken megfelelő legelőgazdasági berendezésekkel kívánom egyelőre támogatni.

Felkérem a címet, hogy ezen leiratomat érdemleges tárgyalás alá venni és a gyakorlati foganatosítása iránt a szükséges intézkedéseket megtenni sziveskedjenek.

Megjegyzem, hogy az összes gazdasági felügyelőségeket megfelelőleg utasítottam. Kívánatos, hogy a nagyobb gazdaságok az üszöszaporulatról az illetékes gazdasági felügyelőségeket tájékoztassák és azt, hogy egyes községekből a gazdák hajlandók távolabbi vidékekre üszöket legeltetés végett szállítani, a gazdasági felügyelőségnek bejelentésük, hogy a tél folyamán a jövő legeltetési évadra szükséges legelőgazdasági berendezések foganatosítása iránt a kellő időben gondoskodhassam.

Serényi Béla gróf s. k.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Egy egészen új, alig használt Stabil 4 lóerejű „Reformátor“ nevű szab. szabályozással ellátott, teljesen felszerelt

BENZIN MOTOR
jutányos áron azonnal eladó. Értekezhetni a székelyudvarhelyi Juhturógyárnál.

Sz. 3863—1910.

k. i.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az 1911 évi közmunka összeírásai és kivétési lajstrom folyó évi július hó 15-től 30-ig közszemlére van kitéve s ez idő alatt a városi tanácsban bárki megtekintheti.

Székelyudvarhely város tanácsa, 1910. évi július hó 5-én.

Gotthárd János,
polgármester.

**Egy jó karban levő zongora
olcsó áron eladó.** Czim
a kiadóhivatalban.

Szám. 6618—910. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Persián János székelyudvarhelyi lakosnak Tamás Anna és Julia elleni végrehajtási ügyében a 211 kor. 96 fillér tőke és jár. kiegyenlítése végett a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelyudvarhelyi 334 sz. tjkvben A+ 588 689 hrsz. ingatlanra 1559 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és a fentebb megjelölt ingatlanok az 1910 évi július hó 30-ik napjának déli előtti 9 órakor a telekkönyvi hatóság árverelő szobájában megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.
Székelyudvarhely, 1910. június 18-án.

Gyertyánosy Károly,
kir. telekkönyvvezető.

Sz. 812—1910.

Koreshaház árverési hirdetmény.

Kányád község koreshaházát, — melylyel korlátlan italmérségi engedély van összekapcsolva — f. hó 31-én, d. u. 2 órakor a közgyűlési irodán tartandó nyílt szóbeli árverésen 1911. jan. 1-től kezdődő 3 évre haszonbérbe adjuk. Kikiáltási ár 536 kor. Árverési feltételek a körjegyzői irodán megtekinthetők.

Kányád, 1910. július 10.

Az előljáráság.

Sz. 2087—1910.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelykereszturi járáshoz tartozó nagyalambfalvi körjegyzői állásra, mely lemondás folytán üresedett meg, ezennel pályázatot hirdetek. Ezen körjegyzőség Nagy- és Kisgalambfalva községekből áll.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhatják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6-a, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 1-ig bezárólag anynyival is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett kérvényeket figyelembe nem veszem. A választást folyó évi augusztus hó 10-én d. u. 2 órakor fogom a körjegyzőség székhelyén Nagyalambfalván a község hivatalos helyiségében megtartatni.

A körjegyzői állás javadalmazása a következő: 1. Törzsfizetés 1600 kor. 2. Lakbér 100 kor. 3. Utálvány 70 kor. 4. Irodaátvány 85 kor. 5. Levélhordás 60 kor. 6. Irodahelyiségbér 60 kor. 7. Tűzifa általány 72 kor. 8. Világítás 26 korona, szabályrendelethez megállapított díjak.

Székelykeresztur, 1910. július 9-én.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.

Kiadó lakás.

Király-utca 28.
számu lakás
kiadó

Ertekezhetni Gönczy Lajos igazgatóval.

**Egy teljes kis üzlet berendezése
eladó.** Ertekezni lehet: Mark Testvérek
fűszerüzletében Székelyudvarhelyen. ♦♦

A Lédeczi Schenk Adolf cementgyára ajánlja legjobb minőségű és legmagasabb szilárdságu
Portland cementjét.

Gyári lerakat Székelyudvarhely és vidéke részére **Papp Zakor Endre** vaskereskedőnél,
Székelyudvarhely

Homoród-fürdő
Vendégeinek figyelmébe

GYARMATHY ÁKOS fűszerkeskedő július 1-ével Homoród-fürdőre koesi járatot állít be, mely hetenként 2—3-szor fog közlekedni. A t. fürdővendégek megbízásait, utasításait mindenféle fűszerárak szállítását a legnagyobb pontossággal teljesíti.

CZELL FRIGYES és FIAI
bortermelők és bornagykereskedők
Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban.

— Hordókban és palackokban. —
Kitünő saját termésű vörös borok.

HOMORÓD gyógy-fürdő

Udvarhelymegyében.

(30 évre bérbevéve.)

Ajánlom a mélyen tisztelt fürdőző közönség különös figyelmébe.

Homoród-fürdő „Klotid” főforrása a continens legvasdusabb, alkalikus ásványvíz forrása, nagy radio aktivitással. Van 5 különböző összetételű ivó ásványvíz forrása. Külön 2 női, 2 férfi hideg fürdő ásványvíz forrása 14 és 17 5 fok melegek. Forrásait újból foglaltattam, s a fürdők vize is megerősödött, megbővült. Melegfürdők szaporítottak. Minden ház-épület kijavított, külső, belső berendezések, szobák felszerelése szaporított, megfestetett, szóval egészen mássá, újjáalakított. Nem kimélve költséget, fáradságot!

Homoród-fürdő 790 méterre fekszik a tenger színe felett s így mint magaslati gyógyhely is különös figyelemre méltó, gyönyörű nagy fenyvesek közepette, széltől, porból védett gyönyörű völgyben fekszik. Allandó, mérsékelt nedves (ozondu levegő) időjárás!

Orvosilag ajánlatik: általános vérszegénység, sápkór, görvöl, Basedow kór, légzőszerveknek, hólyagnak, hüvelynek, friss vagy hurutos bántalmak, fehérhályos, vesebajok, női altest bajok, fájdalmas, rendetlen havazás, méh elhajlás és ezekből származó magtalanság, gyermektelenség, idegesség, ideggyengeség, Naurasthenia, általános testi gyengeség, hosszas betegségből üdülőknek, elgyengült és koros férfiaknak és nőknek. A külön szénsavval telített melegfürdők szívhajosoknak, csúsz és köszvényben szenvedőknek, vérkeringési zavaroknál kitünő hatása.

E betegségeknek a **gyógyulás** — a vizet és fürdőt rendszeresen orvosi rendelt szerint, megfelelő ideig használva — **elmaradhatatlan!** Bámulatra ragadó, mit bizonyítanak a sok és számtalan elismerések és orvosi bizonyítványok.

Szórakozásokat keresők: egészségesekeknek, hivatalban kifáradott, kimerültek, testi-lelki megújodást nyernek, s megelégedettek lesznek az aetherileg tiszta levegőben. Páratlan ivó- és fürdő vizet használva! Számtalan sok közeli és távolabbi kiránduló helylyel! Vadászat, Pisztrang tenyésztésű patakokban halászat! Pár kilométernyi sétá utakkal. árnyas fenyvesekben, pihenő helyekkel 3 Ténis-, Krokett pálya. Gyermekeknek: Ringli-Spiel, automaták, torna eszközök, kugli, táncztanítás, szépség stb. versenyek, népiünnepély, unitárius bucsu, zsenge szentelés, katolikus kápolna, ref. istentiszteletek.

Térzenét naponta kétszer 2—2 óráig, az

Nagysolymosi Koncz Armin,
gyógyszerész, nagybirtokos, fürdőbérli.

ujjonnan szerződöttetett, 14 tagból álló **Kosztai Lajos** tordai, Székelyudvarhely városában megtelepedendő, cigányprimás vezetése alatt, kitünően és újból szervezett zenekara szolgáltatja, naponként kiadott program szerint.

A nagyvendéglőt **Sükösd Miklós** a székelyudvarhelyi első szálloda „Budapest” bérlije látja el, kinek kitünő magyar konyhája, elismert tiszta és zamatos borai vannak és főképpen méltányosan olcsó, szabályrendelethez megszabott árai, kiválóan finom előzékeny modora és kiszolgálásával bizonyosan minden fürdő vendéget a legnagyobb mértékben kielégítendi, mi a fő czélem nekem is. Egy adag ebéd házhoz elhordva — melyből ketten ehetnek — naponta 3 féle és csütörtökön meg vasárnap négyféle naponta 2 kor. 60 fill. csak.

Szobák árai: bebutorozva a szükségességekkel ágynemű nélkül napi 1 K. 50 fill.-től 2 K.—2 K. 50 fill. s az új erkélyes szobák 5 kor., szép nagyok, erkéllyel. Konyhás lakások is vannak! Szoba tisztító asszonyok, mosónékről gondoskodva van. Fürdő orvosa **Dr. Burnáz Imre** ur, kinek kézi gyógyszertára van és mint állandó fürdő orvos, igen jó tapasztalatokkal bír.

Szobák, lakások: rendelendők, mert sok az előjegyzés. Kiadó szobák száma kevés. Szobánként 20 korona előleg küldendő.

Van posta, távirtda, telephon. Állandó kocsik közlekedés. Mérsékelt árú fiákerek helyben. Későbbi automobil közlekedés Székelyudvarhely és Csikszereida között Homoród-Lobogón keresztül. Fuvarosok kirándulásokhoz. Bazár, szatolcs bolt, borbély, fodrász, fényképész stb.

Földény: 1-ső jul. 1—31, 11-ik aug. 1—30, mikor rövidebb időre mint 31—30 napra előre szobák ki nem adhatók! Hogyha ez időközben szobák üresednek, hetenkénti időre is kiadtnak.

Utazás vasuton naponta 3-szori érkezés és indulás. Legjobb a reggel és délből érkezés.

Vasutra, megrendelésre kocsiam küldöm székelyudvarhelyi állomásra, honnan másfél óra alatt gyönyörű erdőn s hegyen át a meglepő szép völgybe Homoródra érkezik az utas, hol szívesen várt és fogadott vendégként fogadtatik, az utas vagy fürdő vendég.

Prospektusokat vagy fürdő leírást és bővebb felvilágosításokkal készségesen szolgálók.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLANDCEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND GEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható RÖSLER és GÁBOR czégnél.